

NOTAT	
Til Justitsministeriet	Sagsnr. 21-126-0011
Kopi til Chef for Koncern Økonomi Jacob Kirk Jensen Enhedsleder Kirsten Lærkeholm	Sagsbehandler Torben Borregaard
	Dato 5. marts 2021

Notat om delvis genaktivering af Møgelkær Fængsel

Kriminalforsorgen har i de senere år oplevet et historisk højt belæg. Belægget på de ordinære fængsels- og arrestpladser er således de seneste år steget til et markant højere niveau end forudsat i flerårsaftalen 2018-2021. For at håndtere belægget har kriminalforsorgen siden 1. januar 2018 åbnet mere end 520 fængselspladser m.v. overvejende inden for arrestsektoren og som pladser i lukket sektor. Dette har dog ikke hindret, at kapacitetsudnyttelsen har ligget på over 100 pct. i 2019 og 2020.

Belægsudviklingen forventes at fortsætte i 2021, hvor kriminalforsorgens seneste belægsprognose nu viser en forventet gennemsnitlig kapacitetsudnyttelse på 104,2 pct. Det betyder, at der vil være et kapacitetsunderskud på ca. 375 pladser i 2021. Det forventede billede for 2021 skal bl.a. ses i lyset af, at der er i 2020 er vedtaget en række strafskærper, der bl.a. forventes at generere belæg til åben fængselssektor, hvorfor det er vurderingen, at kapacitetsunderskuddet vil blive størst på de åbne fængselspladser. Der planlægges aktuelt alene med åbning af yderligere ca. 20 nye pladser i 2021, hvorfor der er et presserende behov for at kunne idriftsætte yderligere kapacitet for at kunne håndtere den forventede belægsstigning.

Det skal bemærkes, at der i perioden fra den 10. december 2020 til den 8. februar 2021 var iværksat et midlertidigt tilsigelsesstop for dømte, der skal møde til afsoning i kriminalforsorgens institutioner fra fri fod for at mindske risiko for Covid-19-smitte i kriminalforsorgens institutioner. Tilsigelsesstoppet har bevirket, at der er sket et midlertidigt fald i belægget, primært på de åbne fængselspladser, som følge af, at de nydomfældtes afsoning blev udsat til et senere tidspunkt. Domstolene var under tilsigelsesstoppet fortsat i drift, hvilket betød at der fortsat blev anmeldt nye domme til kriminalforsorgen. Størstedelen af disse nye domme har derfor øget den pukkel af sager, der skal afvikles på åbne fængselspladser, samtidig med den normale tilgang af sager. Der må derfor forventes en belægsmæssig spidsbelastning hen over foråret/sommeren.

Kapacitetsudfordringerne i åben sektor er ydermere påvirket af ibrugtagningen af Jyderup Fængsel som kvindefængsel i tredje kvartal 2021. Der vil i den forbindelse ske en permanent kapacitetsnedgang på i alt 18 pladser, samt ske en regimeforskydning, der medfører at en større del af de åbne fængselspladser vil blive konverteret til arrestpladser og lukkede pladser, så antallet af åbne pladser falder yderligere.

Det er derfor vurderingen, at der henset til det forventede betydelige kapacitetsunderskud i åben sektor i 2021 samt særligt i forbindelse med afviklingen af den venteliste, der er blevet opbygget som følge af seneste tilsigelsesstop, vil være et behov for at idriftsætte yderligere åbne fællesskabspladser.

Der indgik i flerårsaftalen for kriminalforsorgen 2018-2021 et kapacitetsspor med et provenukrav på 189 mio. kr. fuldt indfaset. Sporet vedrørte tilpasninger af kriminalforsorgens kapacitet, som efterfølgende blev drøftet i forligskredsen. Dette betød bl.a., at Møgelkær Fængsel med 176 åbne pladser skulle lægges i dvale inden udgangen af 2018. Der var i denne forbindelse taget politisk stilling til, at fængslet ikke skulle afhændes permanent, men i stedet indgå som en del af kriminalforsorgens fremtidige reservekapacitet, der kan bringes i anvendelse såfremt belægsudviklingen gør dette nødvendigt. Der blev efterfølgende truffet beslutning om at etablere Uddannelsescenter Møgelkær, der i august 2019 blev taget i brug til fængselsbetjentuddannelsen. Etableringen af uddannelsescenteret betyder, at dvalekapaciteten i Møgelkær Fængsel i dag udgør 80 åbne pladser.

Det er vurderingen, at det på kort sigt vil være muligt at genaktivere 66 åbne pladser i Møgelkær Fængsel, og at pladserne vil kunne tages i brug ca. 9 uger efter beslutningen er truffet, idet ibrugtagningen af de 66 pladser ikke kræver ombygning, men alene lettere istandsættelse.

Når der træffes beslutning om kapacitetsudvidelser i kriminalforsorgen sker det på baggrund af en samlet vurdering af kapacitetsbehovet og de økonomiske og bemandingsmæssige konsekvenser ved en konkret pladsåbning. Det tilstræbes i lyset heraf som udgangspunkt, at pladsåbninger sker på matrikler, der allerede er i drift, og hvor en række grundfunktioner som fx adgangskontrol mv. er bemandet, og hvor der tillige er etableret beskæftigelses-, uddannelses- og behandlingstilbud.

Henset til det akutte behov for idriftsættelse af åben fængselskapacitet er det imidlertid kriminalforsorgens klare vurdering, at det på kort sigt ikke er muligt at udvide kapaciteten med et tilsvarende antal pladser på matrikler, der i dag allerede er i drift. En genaktivering af 66 åbne pladser i Møgelkær Fængsel vurderes derfor aktuelt at være det mest hensigtsmæssige bidrag til håndteringen af belægsudfordringen på de åbne fængselspladser.